

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 04.07.2025

Hüseyin YILDIZ
Aydın Milletvekili

Engelli bireylerin ekonomik ve toplumsal hayata aktif katılımı, hem bir insan hakkı hem de sosyal devletin temel sorumluluklarından biridir. Ancak Türkiye'de engelli yurttaşların istihdama katılım oranı hâlâ son derece düşüktür. İş gücü piyasasında yaşadıkları ayrımcılık, erişilebilirlik sorunları, yeterli destek politikalarının eksikliği ve özel sektörün yetersiz yükümlülükleri bu durumun başlıca nedenleri arasındadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarının verileri, engelli bireylerin eğitim, mesleki gelişim ve istihdam olanaklarına erişimlerinin ciddi kısıtlamalarla karşı karşıya olduğunu ortaya koymaktadır. Engelli kontenjanlarının kamu ve özel sektörde yeterince doldurulmaması da önemli bir sorun alanıdır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde istihdam çağındaki engelli birey sayısı kaçtır? Bunların kaçı aktif olarak iş gücüne katılmaktadır?
2. Kamu kurumlarında istihdam edilmesi gereken engelli personel sayısı ile fiilen çalışan engelli personel sayısı kaçtır? Engelli memur atamalarında kontenjanların neden sürekli eksik kaldığına ilişkin bir değerlendirme yapılmakta mıdır?
3. Özel sektörde faaliyet gösteren işletmelerin engelli istihdam yükümlülüğüne ne ölçüde uyduğu denetlenmekte midir? Denetim sonuçlarına göre yükümlülüğünü yerine getirmeyen firmalara uygulanan yaptırımlar nelerdir?

4. Engelli bireylerin nitelikli iş gücü haline gelebilmesi amacıyla Bakanlığınızca yürütülen mesleki eğitim, işbaşı eğitim ve beceri kazandırma programları var mıdır? Son 5 yılda bu programlara kaç engelli yurttaş katılmıştır?
5. Engelli bireylerin uzaktan çalışma, evden üretim, sosyal kooperatifçilik gibi alternatif istihdam modelleriyle iş hayatına kazandırılması için Bakanlığınızca yürütülen özel bir proje ya da teşvik mekanizması bulunmakta mıdır?
6. Engelli bireylerin kamu ve özel sektörde iş başvuru süreçlerinde karşılaştığı fiziksel erişim ve dijital erişilebilirlik sorunlarının giderilmesine yönelik bir eylem planınız var mıdır?